

מבוא ליחידת ההוראה: על הצנחנים בכותל המערבי

כתבה: אילת חן וקנין

"הפריצה לכותל ע"י חטיבת הצנחנים" היא יחידת הוראה המבוססת על סיפורו של ד"ר יצחק יפעת, אשר תועד ע"י נכדו מתן יפעת, במהלך השתתפותם בתכנית "הקשר הרב דורי", בביה"ס "ניצנים" בתל-אביב יפו.

רציונל היחידה

יחידת הוראה בתחום השפה, הנלמדת סמוך ליום ירושלים. היחידה כוללת שני שיעורים ומתאימה לתלמידים בכיתות ה'-ו'.

לאחר 2000 שנות גלות, שב עם ישראל לארצו, היהודים ששבו מן הגלות, הקימו את מדינת ישראל וקבעו את ירושלים כבירתה.

תצלום הצלם דוד רובינגר ז"ל, ביום 7 ביוני 1967, עת כיבוש ושחרור העיר העתיקה והכותל המערבי בידי צה"ל במלחמת ששת הימים.

הצילום הפך מאז לאחד הידועים ביותר בתולדות מדינת ישראל ולאחד מסמליהם של מלחמת ששת הימים והקרב על ירושלים.

בקדמת הצילום נראים שלושה מחיילי גדוד 66 של חטיבת הצנחנים: חיים אושרי (מימין) **יצחק יפעת** (לימים רופא נודע) וציון קרסנטי - כאשר הם מביטים בהשתאות על רקע הכותל המערבי, שזה עתה נכבש.

את השיר "הצנחנים בוכים" כתב חיים חפר לאחר המלחמה.

היחידה מבוססת על תמונת הצנחנים בעת כיבוש הכותל, שחזור התמונה, לימוד והרחבת אוצר המילים דרך השיר "הצנחנים בוכים" / חיים חפר ומתחברת לתיעוד שנעשה במסגרת תכנית "הקשר הרב דורי" - סיפורו של ד"ר יצחק יפעת "מלחמת ששת הימים - הצנחנים בכותל".

יחידת הוראה בנושא: על הצנחנים בכותל המערבי

פירוט המרכיבים	פירוט התכנון
תחום הדעת	שפה – הפריצה לכותל ע"י חטיבת הצנחנים.
נושא בתכנית הלימודים	סוגה ספרותית בהקשר למעגל השנה - יום ירושלים – "הצנחנים בוכים" / חיים חפר.
נושא היחידה	חטיבת הצנחנים בעת כיבוש הכותל המערבי.
מפתחת היחידה	אילת חן וקנין
שכבת גיל	כיתה ו'
משך היחידה	2 שיעורים בני 45 ד' כל אחד.
רציונל למורה	התצלום המפורסם של הצנחנים בכותל המערבי צולם בידי הצלם דוד רובינגר בכ"ח באייר תשכ"ז (7 ביוני 1967) – היום שבו שוחררה העיר העתיקה בירושלים בידי צה"ל במלחמת ששת הימים. בקדמת התמונה נראים שלושה צנחנים, הצנחן יצחק יפעת (במרכז התצלום, קסדתו בידו).

	<p>ד"ר יצחק יפעת מספר לנכדו מתן, משתף אותו ברגשותיו ואף משחזר את תמונתו המרגשת – תיעוד דבריו נמצא במאגר סיפורי מורשת של אתר בית התפוצות. השיר "הצנחנים בוכים" / חיים חפר, נמצא בחוברת הלימוד "מילה טובה מאוד" לכיתה ו'.</p>		
<p>יום ירושלים הוא יום חג לאומי הנחגג בישראל בכ"ח באייר (מ"ג בעומר) לציון איחוד העיר ירושלים תחת ריבונות ישראלית בכ"ח באייר ה'תשכ"ז, לאחר הקרב על ירושלים במלחמת ששת הימים. בבתי הספר נלמדים טקסטים שונים סביב מעגל השנה. שיעור זה ילמד סמוך ליום ירושלים.</p>	<p>רצף</p>		
<p>1. התלמיד ישתף בשיחה ובדיון, תוך הקשבה ותגובה הולמת לדברי אחרים השתלבות בדיבור על פי המוסכם. 2. התלמיד ישיב תשובות ענייניות לשאלות על חומר נלמד תוך שימוש בהסבר, בתיאור, בהדגמה ובהנמקה על פי דרישות המטלה. 3. התלמיד יכיר את עקרון תצורת מילים בעברית, המתבססת על אותיות השורש, למטרות הבנת הנקרא, חיפוש במילון וכתוב נכון. 4. התלמיד ירחיב את אוצר המילים מתוך שיר רלוונטי לנושא.</p>	<p>מטרות תוכן</p>		
<p>הישג נדרש 1: האזנה ודיבור למטרות שונות הישג נדרש 2: כתיבת רשמים בעקבות אירוע, קריאה או צפייה הישג נדרש 4: קריאת טקסטים מסוגים שונים ולמטרות שונות. הישג נדרש 5: הפקת מידע ולמידה מספרי לימוד, מספרי מידע וממקורות מידע דיגיטליים. הישג נדרש 8: הכרה והבנה של המערכת הלשונית - מבנים, תופעות ותהליכים בלשון.</p>	<p>מושגים</p>		
<p>למידה בכלים שיתופיים ברשת. ניהול שיח עם עמיתים, פנים אל פנים ושיח מקוון. הפקת מידע והסקת מסקנות ממקורות מידע מגוונים.</p>	<p>מיומנויות המאה ה-21 אורייניות מידע ומדיה</p>		
<p>שימוש בספר דיגיטלי. שימוש בלוח שיתופי padlet. עבודה ותרגול במשימות אינטראקטיביות שנבנו בכלי wizer.me.</p>	<p>מיומנויות תקשוב</p>		
<p>שימוש בכלי padlet, ובכלי wizer.me.</p>	<p>ידע קודם נדרש</p>		
<p>תמונת "הצנחנים בוכים", מידע על התמונה מתוך ספר הלימוד (מילה טובה מאוד לכיתה ו'). סיפור אישי מתוך מאגר סיפורי מורשת של בית התפוצות. צפייה בסרטון: הצנחנים בכותל - אז והיום. טקסט השיר: הצנחנים בוכים/ חיים חפר מתוך ספר הלימוד: מילה טובה מאוד" ו'.</p>	<p>חומרי למידה כתובים ומתוקשבים</p>		
<p>מלחמת ששת הימים – הצנחנים בכותל / ד"ר יצחק יפעת</p>	<p>סיפורים ממאגר סיפורי מורשת</p>		
<p>הכנת דף עבודה מותאם לילדי שילוב.</p>	<p>היענות לשונות</p>		
<p>התייחסות ומענה של התלמידים על שאלות בדף אינטראקטיבי, בלוח שיתופי padlet וכן מטלת כתיבה לסיכום (פתק לכותל המערבי - 5 שורות לפחות).</p>	<p>תוצרי למידה</p>		
<p>דף עבודה.</p>	<p>מחוץ הערכה</p>		

מהלך השיעור - הראשון

זמן	תיאור הפעילות	מהלך ההוראה	
10 ד'	<p>הצגת תמונת הצנחנים בוכים לכיתה. ללא שיח מקדים אודותיה, יתבקשו הילדים להתייחס לגבי התמונה <u>בלוח שיתופי</u> – :padlet</p> <ul style="list-style-type: none"> שער מתי צולמה תמונה זו והיכן? בעקבות איזו אירוע היא צולמה? אילו רגשות מעוררת בדך תמונה זו? תן שם לתמונה! <p>בעקבות תגובות הילדים יתקיים שיח אודות הרגשות שהתעוררו ועל המקום והזמן בו התמונה צולמה.</p>	פתיחה	
20 ד'	<p>א. קריאת טקסט המידע באופן יחידי מתוך ספר הלימוד: "על הצנחנים בכותל המערבי" "הכותל לאחר מלחמת ששת הימים".</p> <p>ב. <u>דף עבודה - אינטראקטיבי</u> בכלי WIZER.ME ובו סרטון קצר: "<u>הצנחנים בכותל- אז והיום</u>" וכן שאלות על הטקסט.</p> <p>*** לצפייה בדף המשימות האינטראקטיבי, יש להירשם בחינם לאתר WIZER.ME.</p>	גוף השיעור	
15 ד'	בדיקת המשימות ושיח כיתתי בעקבות מילוי דף העבודה.	סיום	
	עבודה בלוח שיתופי. שיח במליאה. הפקת מידע מתוך תמונה ומתוך טקסט אינפורמטיבי.	יישום	
	התלמידים יעבדו באופן עצמאי במהלך השיעור. • דף מותאם לילדי שילוב.	עבודה פרטנית	
	מחשב לכל תלמיד במעבדת המחשבים.	מעבדת מחשבים	
	אין	שיעורי בית	

מהלך השיעור השני

זמן	תיאור הפעילות	מהלך ההוראה	
5 ד'	הצגת התמונה המשוחזרת בסיפורו של: ד"ר יצחק יפעת מתוך מאגר הספורים של בית התפוצות. קישור לתמונה המשוחזרת , באתר בית התפוצות.	פתיחה	
10 ד'	הצגת הספור: מלחמת ששת הימים – הצנחנים בכותל / ד"ר יצחק יפעת. הקראת הסיפור ע"י משחק תפקידים של 2 תלמידים, אחד בתפקיד הסבא ואחד בתפקיד הנכד. הקראת השיר ע"י המורה " הצנחנים בוכים " / חיים חפר (מתוך מילה טובה מאוד לכיתה ו') . ותספר בקצרה מי הוא חיים חפר.	גוף השיעור	
20 ד'	משימה לתלמידים : 1. האזינו שנית לשיר המופיע בספר הדיגיטלי בעזרת אוזניות, תוך כדי האזנה הדגישו את המילים הלא מוכרות בספר הדיגיטלי. 2. בעזרת הכלי: מילון רב המילים המופיע בספר הדיגיטלי, מצאו את פרוש המילה והעתיקו את המילה ופרושה למחברת.		
10 ד'	במליאה, המורה תקריא משפטים מן השיר והתלמידים יסבירו אותם בלשונם.	סיכום	
	עבודה בדף עבודה אינטראקטיבי. שיח במליאה. עבודה בספר דיגיטלי הכולל שימוש במילון.	יישום	
	עבודה אישית.	עבודה פרטנית	
	הכרת מאגר סיפורים באתר בית התפוצות. הכרת המשורר חיים חפר.	העשרה	
	למידה במעבדת מחשבים, מחשב לכל ילד.	מעבדת מחשבים	
	משימה בדף אינטראקטיבי: שאלות 9-10 כתוב בפתק את בקשתך האישית/ הכללית אותו היית רוצה להניח בכותל המערבי. (לפחות 5 שורות. הקפד על כתיבה תקינה).	שיעורי בית	